

GOSPOD NAJ ČUVA TO HIŠO...

«Zastonj se trudijo zidarji...Zaman bedijo stražniki, če Gospod ne čuva hiše.

Dragi g. predsednik, odborniki, člani in prijatelji Slovenskega društva Sydney. Prosili ste za blagoslov...Čestitam vam za delo, ki ste ga že opravili...veliko je potnih kapljic v teh zidovih...vsaka opeka in vsak kos betona govori o pridnih rokah, o idealnih možeh in ženah...Med pridnimi naj omenim tudi pokojnega Lucijana Kos. Kaj bi vam on povedal? Gotovo bi spodbujal...Polovico je narejenega, kdor dobro začne....

Ta dom, ki ga boste dokončali v bližnji bodočnosti, z žulji in žrtvami iz vašega žepa, bo priča naslednjim rodovom, da so v Sydneyu živeli rojaki, ki so bili zavedni Slovenci.

Ta dom bo hiša prijateljstva, bratstva, dobre volje; tu se boste srečavali in doživljali košček naše domovine. Tu naj se glasi naša slovenska pesem, tu naj se ohranja naša slovenska kultura. Tu naj bo dobrodošel vsak rojak dobre volje! Tu se zbirajte kot člani ene družine.

Pod to streho naj se ne čuje preklinjanje, zmerjanje, spletkarenje, prepir, politika...Bodite čuvarji nad tem domom, da se vanj ne prikrađe nesloga. Zakaj to bi pregnalo iz tega doma božji blagoslov, ki smo ga danes (5.7.87) priklicali iz nebes. Ta blagoslov naj počiva na tem domu in na vseh, ki so se trudili pri gradnji in ki se bodo še trudili, da dgrade ta dom. Takrat bo vaše veselje še popolnejše, ko bomo na slovesen način blagoslovili dograditev doma, kar upamo, da bo opravil nadškof dr. Alojzij Ambrožič iz Kanade. (nečak pokojnega patra Bernarda). Takrat bomo tudi svečano proslavili 30. obletnico S.D.S.

Naj bodo angeli varuhi na tem kraju in naj varujejo vseh nezdoljivih marljive graditelje, obrtnike in delavce. Naj angeli varuhi čuvajo nad vami vsemi, ki boste sem prihajali in se tu zbirali v duhu vzajemnosti in bratstva. To so iskrene želje vaših duhovnikov in sestre Hilarije, ki vas bodo v vašem delu spremljali z molitvijo. (Dalje na strani 4.)

TISKAR NAM JE ODPOVEDAL

Tako sporočilo je prišlo tedaj še redkemu številu slovenskih rodoljubov v Mariboru. Poslal jim ga je Andrej Einspiller iz Celovca.

Duhovnik Andrej Einspiller je leta 1865 v Celovcu pričel izdajati prvi slovenski politični časopis "Slovenec". Že po dveh letih pa je "Slovenec" postal koroškimi Nemcem tak trn v peti, da so izvršili pritisk na tiskarja, ki je bil tudi nemškega rodu, da je Einspillerju odpovedal tiskanje. Ker druge tiskarne v Celovcu ni bilo je "Slovenec" aprila 1867 prenehal izhajati.

V Ljubljani je sicer že več let izhajal tednik "Novice", ki pa je bil predvsem poučnega značaja in namenjen kmečkim in delavski slojem. Meščani, ki so veči-

noma znali tudi nemško so posegali po nemško pisanem dnevniku, ki je tačas izhajal v Ljubljani. Najbolj narodno ogroženi, a verjetno prav radi tega toliko bolj zavedni, so štajerski Slovenci mnogo bolj občutili izgubo "Slovenca" kot Slovenci v drugih pokrajinah. Ker so bili tudi mnogo podjetnejši od Kranjcev, so sklenili, da prično sami izdajati slovenski časopis v Mariboru.

To ni bila lahka naloga, toda z vztrajnostjo so uspeli. Kako? Na kakšen način? Najlepše nam bo to povedal dr. Josip Vošnjak, eden ustanoviteljev tega novega časopisa, ki so mu dali ime "Slovenski narod".

(Citajte dalje na strani 6.)

TOČA DEBELA KOT JAJCA

Vreme v Sloveniji letos poleti ni bilo najboljše, bilo je precej deževno in temperatura so se hitro menjavale. Imeli so precej neviht, a zelo veliko škodo je povzročilo neurje, ki so ga imeli na koncem zadnjega tedna v juliju..

Začelo se je že v soboto 25. julija, ko je na Pomurju najbolj trpelo Goričko območje in tamošnje vasi Rogoševci, Vidovec, Otovec, Prosečke vasi, Poznanovec, Gerlinec, Dankovec, Vaneč in Križevci. Neurje s točo je odkrivalo strehe in ruvalo drevesa ter trgalo telefonske in električne žice.

Močno neurje s točo je razsajalo tudi na Banjški planoti, Gornji in Dolnji Trebuši ter na območju Idrije in Cerknice.

Tudi Ljubljana in Kranj sta bila prizadeta. V Ljubljani je voda vdiral v podvoze in kleti.

LEAVE AUSTRALIA ALONE

Certain types of graffiti are becoming increasingly regarded as a form of community art. It is being interpreted as a reflection of modern day urban society. This kind of newly appraised art form is characterized by elaborate lettering filled in with an array of spray paint colours. The messages are inscribed on the exterior walls of public buildings. Essentially they always appear in a prominent location so that their message is read or at least noticed by the maximum number of people.

At the government secondary school where I teach graffiti on classroom walls is a part of life. I do not call it art, nor do I approve of it, for very little of it has aesthetic appeal. The comments scrawled on these surfaces are mostly written in black lettering. It is interesting to note that the spelling of the words is frequently incorrect, thus making the task of reading this graffiti quite entertaining. It has been established that the majority of graffiti which appears on the school's premises are not done by the students themselves. Rather they are efforts of many unemployed or idle youth who live in this part of Melbourne.

One recent Monday morning, as I arrived at school, I noticed a new contribution to the already defaced walls of the classrooms at the back of the school. The only reason I noticed was because this new piece of vandalism which I later discovered appeared in four different areas, was written in bright

red paint and measuring about 1½ m in height. It was unavoidable.

What I found written three times was a repetition of the word SERBS and once SERBIA.

I was not the only person to be disgusted by these examples of civic irresponsibility. Many of my students were also annoyed particularly those with 'Yugoslav' backgrounds. Some non-Yugoslav students could not understand why other ethnic groups never engaged in this same sort of activity.

What was the aim of painting these words on the school's walls? Was it to prove some kind of racial superiority?

One can only interpret such an act as being grossly immature. If these children of Serbian background living in Australia are being politically and nationalistically indoctrinated by their families to the extent that they are encouraged to commit criminal act on public property, then they are to be pitied for their ignorance.

If these individuals took some time to seriously reflect on the message they are trying to convey, they will hopefully realize that the nationalistic tensions that exist in present-day Yugoslavia do not belong in Australia. Nothing is going to be achieved through painting words on the walls of government property except an even more negated attitude by the general public towards the overall 'Yugoslav' community in this country.

I. B-S.

POSLEDNJI MOŽ PRI VAS

Predstavljajte si petkov večer in majhen avtobus. Na avtobusu je na hitrico izdelan plakat: "KRANJSKI KOMEDIJANTI". Okrog avtobusa pa nasmejani Slovenci. Avtobus stoji za slovensko cerkvijo v Merrylandsu. Člani igralске družine se odpravljamo na gostovanje v Melbourne.

Naša nočna vožnja – vozila sta Ivan in Jože – je potekala sila zabavno. Menjavali sta se pesem in šala.

V zgodnje sobotno jutro (brrr, tudi mrzlo...), se je naš pojoči avtobus ustavil na dvorišču Barogovega doma. Dobra s. Ema in prijazna patra Bazilij in Tone so nas urno postregli z zajtrkom. Potem pa, saj ne boste verjeli, smo šle pa igralске spat (kakšna izguba časa!) k prijaznim sestram v Slomškov dom.

Ob enih popoldne, ko sem se zbudila lačna za tri, sem vohala rižoto in si tudi kot kaka nosečnica, želela rižoto, pa je

bilo na mizi vse drugo in boljše kot rižota... Po kosilu ter pozdravljanju z melbournškimi prijatelji, smo z našim "veselim" avtobusom odšli na slovenski hriček v Elthamu.

Joj, kako lepo in prijazno ste nas sprejeli! In kakšna paša za oči: kapelica, lovska kočja, pokrita balinišča, krasna nasadi cvetja in borov, pa srnice vmes in storžka sem odnesla za spomin z enega borov, pa še in še.....Kakor, da smo kje na Bledu.....Čestitamo vam iz srca, pričarali ste resnično košček Slovenije, sredi tega otoka. Mislim tudi, da ga v vaši dvorani ni slovenskega mesta, ki bi ne bil simboliziran z grbom. (V Barogovem domu pa smo videli na steni v knjižnici narisane zemljevid s simboli slovenskih krajev....)

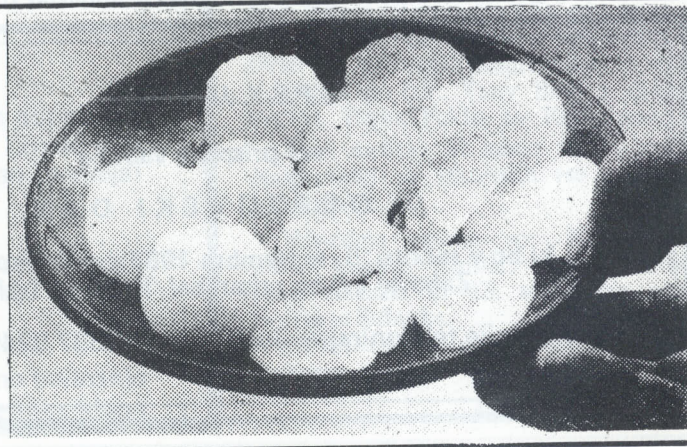
(Več o tem piše Danica na strani 4.)

Rozika Hrastenshek iz Vodule vasi pri Dramljah odstranjuje nedozorelo sadje ki ga je oklestila toča. Pravi, da živi na kmetiji že štirideset let pa še ni videla take katastrofe.

Toča, ki je padala, je bila ponekje debela kot kokošja jajca, kot nam priča fotografija na desni. Ni čuda, da je tudi tisto sadje, ki je še ostalo na drevsih vso obtolčeno in bo gotovo zgnilo.

Točna škoda bo ugotovljena šele koncem leta.

Obe fotografiji sta povzeti iz 'Dnevnika'.

vestnik

NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI

P.O.Box 56, Rosanna, Vic., 3084,
Tel.: 459 8860

Lastnik - Publisher
SLOVENIAN ASSOCIATION
MELBOURNE

P.O. Box 185, Eltham, Vic, 3095
Tel.: 437 1226

Predsednik: F. Prosenik; tajnik: L. Conlan
Odgovorni urednik - Editor
MARIJAN PERŠIČ

Sub-editor for English Section
Irena Birsa-Skofic

Tel.: 386 8758
Administracija in razpošiljanje:

Jana Lavrič, tel.: 459 3783

Tehnično oblikovanje:

Vasja Čuk, Tel.: 434 5768
Ljubica Postružin

Stavljenje:

Marta Strle in Vida Jančar

Dopisniki - Correspondents:

Anica Markič (for S.D.M.)
Tel.: 876 3023

Darko Hribernik (za Jadran)
Tel.: 366 3669

Maria Kromar (Albury-Wodonga)

Tel.: (060) 244 850

Danica Petrič (za N.S.W.)

Tel.: (02) 688 1019

Jože Judnič (za Queensland)

Tel.: (075) 50 2225

Alojz Kossi (za W.A.)

Tel.: (09) 459 1828

Tiska - Printed by D. & D. PRINTING

Cena - price: 1 dollar per copy

Letno - Annual: Australia \$ 12.00,
Overseas \$ 18.00, Air mail \$ 30.00

Rokopisov ne vračamo

Za podpisane članke odgovarja pisec

KAKOVOST - NAŠA OBRAMBA

Prejeli smo junijsko številko revije "Celovski Zvon". Kot je v naslovu navedeno je "Celovski Zvon" - vseslovenska revija za leposlovje, kritiko, kulturna, družbena in verska vprašanja.

Izdaja jo Društvo prijateljev revije Celovski Zvon. Lastnica in založnica pa je Mohorjeva družba v Celovcu. Glavni urednik je dr. Reginald Vospernik; v seznamu uredniškega sveta in odbora so navedena imena uglednih slovenskih oseb iz Celovca, Ljubljane, Trsta, Toronta, New Yorka in Buenos Airesa.

Je prestižno oblikovana revija umetniške višine, ki jo bo z zanimanjem čital vsakdo, ki mu je pri srcu koncept enotnega slovenskega kulturnega prostora.

Naslov je: Uprava, "Celovski Zvon", Mohorjeva, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija.

V uvodniku junijske številke je napisal Anton Stres tudi tele vrstice o Slovencih, ki jih podajamo v angleščini:

"We Slovenians can not rely on quantity. Therefore only quality is left to us. In fact, we only survived in one or another of its forms: moral, cultural and economic. Because of this, high quality is in our best interest. Any decline of our biological, moral, cultural and economic quality means for us deadly danger. It seems that every Slovenian instinctively recognizes this, similar to a Jew, yet without violence and revenge. Our attitude towards work, which according to the results of some recent research, is similar to that of the Japanese, is in essence not a servile diligence, but a want for quality. Quality is our first and last wall of defence, our immunity system"

ŽELIM SI SONCA IN ZRAKA....

Pismo Metke Škerjanec, deklice, ki ne more uživati svežega zraka in sonca, ker nima potrebnega aparata, ki bi ji to pri njeni boleznini omogočil, je ganilo nekaj naših bralcev. Dobili smo na naslov Vestnika že nekaj darov pa tudi par pisem:

"Zelo me je ganilo pismo Metke Škerjanec, kakor gotovo tudi druge bralce. Saj ko slišimo kaj takega se šele zavedamo, kako smo srečni, da se lahko prosto kretamo....."

Fanica Lasič
Hawthorn"

"Ko sva moj mož in jaz prečitala članek 'Želim si na zrak', sva se odločila, da hočeva tudi prispevati malenkost. Ta vsota res ni tako ogromna in upam, da Metki Škerjanec ne bo potrebno preveč dolgo čakati, da se ji bo ta skromna želja izpolnila....."

Frank in Frances Klemen
Churchill

Naj povemo onim, ki morda niso prečitali v prejšnji številki, da je Metka 23-letna dekle iz kraja Hudo že od svojega 11tega leta priklenjeno na posteljo in na aparat, ki ji omogoča dihanje. Poslala je društvu 'Jadran' pismo, v katerem prosi za denarno pomoč, da bi si mogla nabaviti prenosni dihalni aparat, ki bi ji omogočil, da tudi pride iz hiše na svež zrak in sonce.

Svet Slovenskih Organizacij v Viktoriji sedaj nabira za nov aparat s pomočjo in preko svojih organizacij. Denar lahko darujete pri društvih: SDM, 'Jadran', 'Planica-Springvale', 'Ivan Cankar' v Geelongu, 'Snežnik' v Albury-Wodonga ter 'Veselih lovcih' v St. Albansu.

Lahko pa pošljete svoj prispevek tudi na uredništvo Vestnika ali pa ga izročite zastopnikom Vestnika, ki so navedeni na drugi strani Vestnika.

Ko bo zbirka zaključena bomo to objavili v Vestniku.

Kolikor nam je poznano se skupni darove zdaj že bližajo prvemu tisoču, če ga niso, ko boste imeli ta časopis v rokah, že presegle.

Doslej smo na uredništvo Vestnika prejeli za Metko:

Ivan Lapuh	20.00
Frank in Frances Klemen	20.00
Helena in Stanko Žitko	10.00
Fanica Lasič	30.00
Stanka Gregorič	20.00
Neimenovani	10.00
Vesna in Stanko Aster-Stater	20.00

Vesna in Stanko Aster-Stater20.00
namesto cvetja na grob Lucijana Kos

Po zadnjih podatkih je v skladu za Metko 1075 dolarjev. Z 'Jadrana' so nas prosili naj posebej omenimo družino Čibej iz Altone, ki je podarila 50 dolarjev. Vsota, ki je potrebna za nabavo aparata je približno 10.000 dolarjev.

NOVA GENERACIJA PREVZEMA KRMILLO

Generacije, ki so zgradile naše slovenske centre po Avstraliji se počasi, a vedno v večjem številu umikajo iz društvenega življenja. Starost in v mnogih primerih bolezni in smrt neizprosno krčijo število slovenskih pionerjev v Avstraliji - onih, ki so prišli v to zemljo z željo po svobodi in kruhu ter si s pridnimi rokami zgradili domove - lastne in društvene.

Pri našem najstarejšem društvu v Avstraliji, Slovenskem društvu Melbourne, so že pred leti uvideli, da je v društveno vodstvo treba pričeti vpeljevati mlajše ljudi, take, ki so se rodili v Avstraliji, bili izobraženi v tukajšnjih šolah in katerih otroška leta so do neke mere potekala v okviru SDM.

Letošnja letna skupščina SDM je pokazala, da so ta prizadevanja zadnjih par let obrodila zaželjene sadove. Prvič v življenju vseh slovenskih organizacij v Avstraliji, je prevzel vodstvo društva kot predsednik, mlad rojak, Avstralec slovenskega rodu - Frank Prosenik. Skupaj z njim pa je v letošnjem odboru skoraj polovica takih, ki so tudi že tukaj rojeni in vzgojeni. Ne samo to, celo eksekutivne položaje v odboru imajo v rokah mladi ljudje.

Da so se ti naši mladi ljudje odločili prevzeti breme starejših na svoja ramena je resnično vzpodbudno. Ni dvoma, da so s tem dali posnemanja vreden primer tudi ostalim našim društvom po Avstraliji.

Naloga, katero so si mladi zadali ni lahka in potrebno bo nekaj časa in dovolj požrtvovalnosti, da jo bodo zmogli zadovoljivo in odgovorno vršiti. Morali bodo prisluhniti nasvetom iskušenih bivših funkcionarjev, na drugi strani pa bodo morali biti gluhi za neosnovane, nepotrebne ali celo zlonamerne kritike. Morebitni začasni neuspehi jih ne bodo smeli speljati v obup, nasprotno, še bolj se bodo morali zagristi v delo in premagati težave. Saj pravi naš pogovor tako lepo in preprosto: Brez muje se še čevelj ne obuje.

Starejši člani pa bodo imeli v tem novem obdobju v naših društvih tudi važno nalogo. Novim odbornikom bodo morali iskreno pomagati. Ne samo z delom, ampak še bolj s svojim razumevanjem in s tem, da jim ne postavljajo nepotrebne probleme. Nove generacije imajo drugačno razumevanje mnogih življenjskih vrednot. Kar je starejšim prav in važno, mlajšim vedno ne odgovarja. Zato jih je treba poskušati razumeti in jim ne že vnaprej ubijati pobude in načrte. Saj vendar bodočnost pripada njim in uredili si jo bodo kakor bo njim prijalo.

Prav gotovo se bo v delovanju društev s časom dokaj izpremenilo. Že to, da od novih generacij ne moremo pričakovati, da bodo imele do naše stare domovini istotako globoko navezanost in občutke, kot tam vzrasli rojaki, bo verjetno preusmerilo poudarke in stopnjo važnosti raznih društvenih akcij. Slovenska kultura, pa tudi slovenska tradicija verjetno ne bodo zavzemale tako visokega profila kot do sedaj. Za nadaljni njih obstoj se bodo morale naše nove generacije v mnogo večji meri naloniti na pomoč iz matičnih slovenskih krajev. Morda se bo novim generacijam zdelo potrebno, da se bolj osredotočijo na druga polja delovanja, kot so šport, ekonomska samopomoč, dobrodelnost in moderne dimenzije družabnega življenja.

Bodočnost bo pokazala kako se bo izteklo. Za sedaj pa smo lahko zadovoljni. Saj bojazen, ki smo jo čestokrat slišali v besedah: Kaj bo z društvom, ko nas več ne bo, je precej splahnela. Zdaj z zaupanjem lahko pričakujemo, da bodo tudi naši mladi (pa četudi ne vsi, vsaj zadostno število) obdržali sloves Slovencev, da smo pridni, delovni in pošteni pa tudi dobri organizatorji.

LOVSKA IN RIBIŠKA DRUŽINA SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE vas vljudno vabi na

LOVSKO VESELICO in 10 OBLETNICO svojega obstoja

V soboto dne, 12. septembra 1987 s pričetkom ob 5. uri popoldne na zemljišču Slovenskega društva Melbourne, 82 Ingrams Rd., Research-Eltham.

Kuhinja bo odprta od 5. ure naprej.

Za ples bodo igrali prvovrstni muzikantje "Slovenski kvintet" od 7. ure dalje. Posebna atrakcija bo: Tekmovanje v streljanju z zračno puško za pokal 10.OBLETNICE L.R.D. ter razdelitev pokalov. Pripravili vam bomo razstavo nagačenih živali ter zelo bogat srečolov; razdeljeni bodo tudi pokali posameznikom in posameznim strelskim ekipam.

V kuhinji vam bo na razpolago pristna domača slovenska hrana kot na primer na ražnju pečeni pujssek, prvovrstna štajerska kislja juha, pečena divjad, zjačji golaž in še več.

PRIDITE, NE BO VAM ŽAL.....

Pridite, podprite svoje.....Pokažite, da upoštevate delo svojih rojakov in se povesele v družbi svojih prijateljev na Slovenskem gričku med zelenimi borovci v Elthamu.

Za rezervacije pa pokličite: Anico Markič, tel 876 3026

ali starešino lovcov: Franca Fekonja, tel. 435 9673

Če ne morete rezervirati, pridite naravnost v Eltham, saj bo dosti prostora za vse!

S.P.S.K.JADRAN

vas prisrčno vabi na

OČETOVSKI DAN

ki bo v soboto, 5. septembra 1987 s pričetkom ob 19. uri
Zabaval vas bo ansambel 'KARANTANIJA'

Za rezervacije telefonirajte: Jean Iskra, tel 337 9249

foto-slikar

Simon Novak

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki - rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično
- Priporočila se vam vaš rojak Simon Novak

Kličite na telefon: **367 8405**

Za nami je gostovanje dramske skupine iz Merrylandsa, kakor tudi obisk g. Mirka Žerjava, misijonarja in rokohitrea. Društvo je vstopilo v novo dobo, ko sta predsednik in tajnica, oba iz nove generacije—"naših mladih". Dolžnost nas vseh je, da novi odbor podpremo in sodelujemo, ter pripomoremo k uspehu. Tako se bo g. Peter Mandelj lahko malo odpočil po dolgoletnem in uspešnem vodstvu.

Mladina te dni redno vadi in se pripravlja za nastope, ki so pred nami. Na balinišču odmeva smeh in klepet, ko v kuhinji prijetno diši po okusni hrani, ob pripravljanju katere si gospodinje pridno izmenjavajo svoje ideje in recepte. Mlajši otroci se kratkočasijo na otroškem igrišču ob vaškem trgu, drugi pa se spet pomerijo v tenisu. Pa še naj kdo reče, da je življenje dolgočasno. Če nimate kaj drugega početi pa obiščite našo knjižnico; na izbiro imamo lepo število zelo zanimivih knjig.

V nedeljo 26. julija se je vršilo meddruštveno balinarsko tekmovanje za prenosni pokal ob obletnici pokritja balinišč pred petimi leti. Tekmovale so številne trojke klubov Jadran, Planica, SDM, Učka, ter Istra Social Club. Manjkali so balinarji iz Geelonga. Tekmovali so do poznega večera ter dosegli naslednje rezultate:

1. mesto: ekipa SDM (Branko Žele, Jože Urbančič in Renato Smrdel.)
2. mesto: ekipa SDM (Silvo Kristan, Miro Kastelic, Bruno Sdraulig.)
3. mesto: ekipa SDM (Pepi Hervatin, Janez Dolenc in Stojan Može.)
4. mesto: "Jadran" (Nino Burlovič, Valter Jelenič in Pepi Ulčič.)

Kot se vidi po rezultatih je moštvo SDM za ta dan želo lep uspeh. Pokali, katere je podarila tvrdka J. Hojnik Smallgoods, so bili razdeljeni na balinarskem plesu v soboto 8. avgusta. Istočasno so bili podeljeni tudi pokali za medčlansko posamezno tekmovanje balinarjev SDM:

Grup A: 1. Branko Žele, 2. Tilijo Udovičič, 3. Pepi Hervatin.

Grup B: 1. Andrej Fistrič, 2. Miro Kastelic, 3. Alek Kodila.

Ženske: 1. Vida Škrli, 2. Elza Gomizelj 3. Sandra Krnel.

Posebna čestitka gre Brankotu Žele za uspešno prvo mesto v Grupi A. To sicer ni prvič, da je Branko dosegel ta uspeh, vendar mu v zadnjih par letih ni uspelo doseči viška. Branko je ustanovitelj Balinarske sekcije SDM, katera je menda nastala pred 14. leti. Branko je bil tudi prvi predsednik Slovenske balinarske zveze Viktorije in je potem vrsto let uspešno vršil to dolžnost. Ker ima Branko veliko zaslug pri SDM, smo zato balinarji še posebno veseli njegovega letošnjega uspeha.

Ivan Mohar, ki je zadnja tri leta vodil balinarsko sekcijo SDM v veliko zadovoljstvo vseh, se zdaj namerava bolj osredotočiti na balinanje samo.

Kot izgleda se je ponovno oživela tudi mladina. Polni so navdušenja iz načrtov za bodočnost. Zato naprošamo starše, naj svoje otroke opozorijo na aktivnost te sekcije. Čim večje sodelovanje, tem večji uspehi in lepša bodočnost SDM. Prav te dni se odpravljajo na izlet na sneg. Poročilo bodo podali sami v prihodnji številki Vestnika.

Tudi žalostnih novic nikoli ne primanjkuje. Družino Žele je zopet doletela žalostna novica. V domovini, in sicer v Kleniku pri Pivki, je med spanjem za vedno zatisnila oči gospa Žele, mama Branka in Zdravka Žele, ki sta oba naša člana. Iskreno so žalje!

ANICA MARKIČ

"SNEŽNIK" - ALBURY/WODONGA

Mislím, da je večini bralcev že znano, da Bonegilla imigrantski muzej v zvezi z mestom Wodongo pripravlja zgodovinski weekend na 5. in 6. decembra letos.

Z ozirom na to, da je skozi taborišče Bonegilla prešlo kakih 320.000 imigrantov, organizatorji pričakujejo za ta weekend najmanj kakih 30.000 obiskovalcev.

Mnogi so iz prvih dni bivanja v Bonegilli najbrž odnesli grenke spomine, nekateri pa so si pridobili dragocenega prijatelja. Naj bo iz tega ali onega vzroka, mnogi se bodo vrnili, da zopet obudijo spomine na prve čase bivanja v Avstraliji.

Vsakomur bo dana možnost, da morda bo zopet srečal prijatelja, s katerim je zgubil stike v minulih letih. V nekdanji kinodvorani se bo po prihodu vsakdo lahko registriral in obenem dobil informacije o drugih obiskovalcih.

V bloku 19 nameravajo pripraviti muzej. Na Kookaburra Point pa bodo postavili šotore, kjer bodo tamošnje etnične skupine nudile različno hrano.

Na raznih točkah bodo pripravljene odri za orkestre in za izvajanje folklornih plesov.

Posebej so povabljeni tudi nekdanji verski predstojniki, ki so v času, ko je delovalo taborišče v Bonegilli nudili mnogim duševno hrano in uteho. V nedeljo dopoldan bo pripravljen združen verski program.

Resnično, če ste kdaj nameravali obiskati Bonegillo, sedaj je pravi čas. da to storite, kajti nudi vam se prilika, da boste ob istem času zopet našli svojega prijatelja ali znanca.

Razume se, da bo zelo težko nuditi zahtevno število prenočišč v Albury-Wodonga, zato je nujno, da si zagotovite prenočišče dovolj zgodaj. Če vam je v tem pogledu potrebna pomoč se lahko telefonsko obrnete na Marija Kromar, št. (060) 24 4850.

Vsi rojaki pa so seveda tudi iskreno vabljeni, da se ob času svojega obiska ustavijo tudi pri Slovenskem društvu Snežnik, 234 Olive Street, Albury.

MARIJA KROMAR

PISMO IZ PERTHA

Z leve na desno: G. Silvo Bezgovšek, vodja katoliške skupine v Perthu z ženo Nino ter patrom Cirilom Božičem iz Sydneya. V ozadju "čarodej" g. Mirko Žerjav.

Koncem julija je obiskal Slovence v Perthu župnik Mirko Žerjav iz Rudnika pri Ljubljani.

Maševal je tri dni zaporedoma, a v nedeljo 26. julija je obiskal v spremstvu patra Cirila Božiča tudi Slovenski klub.

Ob prilikah obiskov uglednih ljudi se Slovenci v Perthu kar "prebudijo". Zato ni čuda, da se je zbralo kar 73 ljudi, da pozdravijo naše dobrodošle obiskovalce. Lepo je pa tudi, spet videti ljudi, katere ob "navadnih" večerih drugače ne vidimo.

G. Žerjav, kot, da je vedno v časovni stiski, si je na odru takoj pripravil svoje stvari. Za zaveso si je razpostavil svoje "legištre" ter pripravil mizo in stol. Po večerji se je vsedel na že pripravljen stol in v veselem razpoloženju pozdravil navzoče. Po pozdravnem nagovoru so se njegove besede raztekle v ganljivost, kakršne v klubu ne doživimo vsak dan.

Ni trajalo dolgo in g. Žerjav je prešel v njegova "čarodejstva". Ne morem vsega

opisati, lahko pa rečem, da človek ni mogel dovolj hitro misliti, da bi razpoznal trike njegovih hitrih in spretnih rok.

Po predstavi seveda ni bilo konca pogovorov in veselje se je nadaljevalo. Tako je prehitro minil čas in v poznem večeru so se naši obiskovalci od nas poslovili.

V sredi julija je Perth doživel hudourne poplave. Najhujše so bili prizadeti Kelmescott in Westfield, kjer so nova naselja bila napravljena tako, da so zasuli močvirje s peskom in tam postavili hiše.

Tri hiše so bile popolnoma razrušene, v 30 hišah se ne da več živeti in kakih 150 hiš je bilo v večji ali manjši meri poškodovanih.

Največ so utrpeli tam živeči mladi ljudje, ki so si nabavili hiše na dolgo ročno posojilo od 25 do 40 let. Zavarovalnice za poplavljenje ne plačajo odškodnine, vlada pa jim bo nadomestila samo pohoštvo.

LOJZE KOSSI

Julija so tudi na Jadranu izbrali novi odbor, ki bo prevzel odgovornost dela naslednjih dvanajst mesecev. Kot je že bilo omenjeno v pretekli številki Vestnika, bo tudi naslednje leto načeloval odboru g. Franc Iskra.

Podpredsednik bo Roman Vitez, tajnik Nino Valenčič in blagajničarka ga. Jean Iskra.

Ostali odborniki pa so: Peter Natlačen, Zorko Sluga, Peter Krickič, Joe Dekleva, Edo Surina, Franc Prosen, Mario Jakšetič, Franc Jakšetič, Eduard Hrvatín, Derry Maddison, Franc Tomšič, Danny Knaflec, Ivan Maljevac in Franc Senkinc.

V ženski sekcijo pa so izbrane: Albina Dekleva, Milena Giergiewski, Ivanka Kirn, Lorraine Knafelc, Fani Natlačen, Jelka Sluga in Marta Ziberna.

Ob priliki letne skupščine je bila izrečena tudi zahvala staremu odboru za plodovito delo, ki ga je izvršil v preteklem letu.

Vedno popularno pokušanje vin je pritegnilo veliko vnetih pridelovalcev belih in rdečih vin.

Kaj hitro se je vrsta obiskovalcev nagibala preko dolge, z belim prtom pokrite mize, na kateri so bile razstavljene steklenice z vinom za poskušanje. Ocenjevali so, hvalili so ter si oblizovali usta. Nekaterim, ki se niso in niso mogli odločiti za "ta-najboljšega", so se že kar kolena pričela tresti — od neodločnosti!

Res velika je bila izbira in vsakdo je trdil, da je njegovo najbolj podobno pristnemu primorskemu vinu. Meni osebno pa se je le zdelo, da je nekdo podtaknil tudi 'cviček' mednje.

No, ko smo se naposled le vsi zopet vsedli je predsednik objavil najboljša vina in seveda tudi njihove pridelovalce.

Najboljša bela vina so pridelali: Roman VITEZ, Peter NATLAČEN in Ivan VIVODA.

Najboljša rdeča vina pa so imeli: Ivan VIVODA, Joe KOCJANČIČ in Ivan GERBEC.

Težko že pričakujemo naslednjega leta in zopet pokušanje vin, saj je to tradicija, ki jo naši ljudje ne bodo tako hitro opustili. Trdimo lahko, da bo tudi takrat veliko dobrega vina na mizi, pa tudi dosti nas, pokuševalcev, da jim bomo zopet vzklikali — na zdravje!

Ves izkupiček pri poskušanju je bil darovan za Metko Škerjanec v Sloveniji in za njen dihalni pripomoček.

DARKO HRIBERNIK

Na izredni seji članov Jadrana se je "ponovno" rodila pobuda da kronajo lepoto. Ta seja se je vršila na 13. avgusta. Že isti večer so izvolili poseben odbor za vodstvo natečaja in že 17. avgusta se je prijaviło sedem kandidat. Verjetno pa se bo to število povečalo do 10. in prepričani smo, da se bodo vse izredno potrudile, da si pridobe naslov Predstavitev kandidat in razglasitev zmagovalke bo ob času proslave obletnice ustanovitve Jadrana na 10. oktobra 1987.

V nedeljo 16. avgusta so Jadrančani gostovali v Davtonu in igrali proti tamkajšnjemu Endeavour Hill's-u.

Že takoj po prihodu smo pričeli s prvo tekmo. Rezerva je bila zelo agresivna. Po prvem polčasu so se fantje še bolj zbrali in premagali nasprotnika s 4:3.

Strelci so bili: Tony Biloš z dvema goloma, Evgen Poklar ter Paul Borovac.

Prvo moštvo ni imelo toliko sreče. Nasprotniki so izkoristili vse možnosti in zmagali z 3:0.

Naslednje tekme so: 30. avgusta proti Epping Thistle, 6. septembra proti Maccabi in 13. septembra proti Northern Suburbs.

Po teh tekmah preostanejo še tri kola do konca sezone.

DERRY MADDISON

DRUŠTVENE PRIREDITVE

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

- 6. septembra..... Dan očetov (nedelja popoldne)
- 12. septembra..... Lovski ples
- 11. oktobra..... Kulturni dan (nedelja)

S.P.S.C. JADRAN

- 5. septembra..... Očetovski dan
- 10. oktobra..... Obletnica kluba-volitev lepotic

"Snežnik" ALBURY-WODONGA

- 19/20 septembra..... Meddruštveno balinanje
- 24. oktobra..... 10. obletnica kluba

GOSPOD NAJ ČUVA TO HIŠO.....

(nadaljevanje s 1. strani)

Ob blagoslovitvi temeljev novega doma SDS: Patra Ciril in Valerijan in predsednik štefan Šernek.

Takšen je bil nagovor našega patra Valerijana ob blagoslovitvi vogelnega kamna našega novega slovenskega doma v Wederill Parku. Zadonela je slovenska pesem in okoli 500 slovenskih rojakov, ki je na blagoslovitev prišlo, je bilo dokaz, da se novi dom ne gradi zastoj.

Rojaku iz pobratenege društva "Triglav Canberra", ki je po poklicu kuhar se v imenu vseh prisotnih iskreno zahvaljujem za čudovito torto v obliki drevesnega debla, z gnezdi ptičk, gobicami in cvetjem. To torto so Canberčani darovali z velikim ponosom in mi smo jo s hvaležnostjo sprejeli in marsikatera leča kamere se je ustavila na njej.

Za čudovito lepo in okusno torto se iskreno zahvaljujemo tudi gospe Ivanki Šimec, ki je na torto napisala zelo pristrčno "mi se imamo radi". Obe torti je gospa Šernek razdelila brezplačno med prisotne.

Ob priliki blagoslovitve, je mislim prav, da se toplo zahvalim za ogromno delo, ki sta ga opravila na novem zemljišču Frenk in Milka Obid. Druge delavce, zidarje, vodne inštalaterje, električarje, pa sem omenila že v eni prejšnjih številkih.

Čestitke predsedniku SDS g. Šerneku, njegovi soprogi Anici in vsem članom odbora ter pridnim pomočnikom, za že veliko opravljenega dela.

POSLEDNJI MOŽ PRI VAS

(Nadaljevanje s prve strani)

Po okusni večerji pa smo se šli pripraviti za predstavo. Čeprav smo vedeli, da je veliko rojakov šlo na poroko sina ge. Van de Laak, da je srečanje v Kew s tržaškim škofom Bellomijem in da je naslednji dan občni zbor SDM, smo vseeno pričakovali dober obisk....Smo pač vedno optimisti. Po naporni nočni vožnji smo dali od sebe vse svoje znanje in mislim, da peščice rojakov, ki so na našo predstavo prišli nismo razočarali. Bili pa ste dobra publika in veselje je bilo vam igrati.

Od leve: Ivan Koželj, Vida Jančar, Marijan Peršič, Jana Lavrič, Viktor Lampe in Danica Petrič.

Po predstavi sem se veselo pozdravila z urednikom Vestnika in še z nekaterimi čelni uredniškega odbora, zelo prijazno go. Jano Lavrič, Ireno Birska-Skofic (ki mi je namignila, da se pripravlja k pisanju knjige Zgodovina Slovencev v Viktoriji), z go. Drago Gelt in srečala staro znanko iz Nove Gorice, mlado go. Vido Jančar. Skupaj smo se slikali, kramljali in kar prehitro je minil čas ko je bilo spet treba iti spat.

Ko je nastopilo mrzlo nedeljsko jutro sva iz Slomškove hiše najprej pomolile glave midve s sestrico Jožico. Šli sva na jutranji sprehod in malo raziskovat Kew. Kako lepe in razkošne hiše so tam na okoli in kako prijazno cvetoči vrtovi. Na poti nazaj proti Slomškovi hiši pa sva srečali znanko teto Rozi.

"Ja, kam pa punce, kar brez mene na sprehod...." naju je oštela. Skupaj smo šle nato k zajtrku, ko s. Silvestra kar ni vedela kaj naj nam še da. Hvala vam, drage sestre za prenočišče in hrano. Pri vas smo se počutile kakor doma in nikoli ne bomo pozabile vaše gostoljubnosti..

Po zajtrku smo odšli k maši v slovensko cerkvico sv. bratov Cirila in Metoda. Maševal je mladi p. Toni, s kora pa je donela lepa in nežna domača pesem. Žal nas je po maši zmočil dež in smo po krajšem klepetu z domačini odšli z našim avtobusom na ogled mesta.

Po kosilu smo se zbrali v cerkveni dvorani v Kew. Spet je bilo treba pripraviti kulise in naše kostume.

Dvorana se je polnila. Imeli smo spet optimistični občutek, da bo dvorana polna in je tudi bila. Odigrali smo dob-

ro, hvaležni in veseli publikli. Po igri pa smo člani Zveze Slovenske Akcije tudi predstavili Zvezo. Po dvorani bi bilo slišati tudi miško teči, tako ste poslušali zbrano. Razumeli ste nas in z nami delili mnenje, da je potrebno nekaj storiti za ohranitev naše materinščine. V naše vrste je stopilo okoli 25 novih članov, ki so tudi finančno podprli našo Zvezo.

Po predstavi sem v dvorani imela čast stisniti roko pesnici Marceli Bole, pesniku Ivanu Lapuhu, ge. Heleni Van de Laak in g. Ivu Lebru iz 3EA ter ge. Roziki Lončar (kako pogrešamo našega Božota!), ter prijaznemu fotografu, ki mi je pokazal krasno sliko mojega rojstnega kraja, Trnovo v Ljubljani.

Vsa srečanja so bila tako pristrčna in domača, da jih ne bom nikoli pozabila. Kar malo žalostna sem bila ko sem stiskala roko članom užaloščene družine Plesničar, saj so nedavno izgubili očeta in dedka Franca. Hvala vam, Plesničarjevi za vaše gostoljubje. Marku pristrčna hvala za popotnico, kakor tudi sestram, ki so nam pripravile sendviče za na pot.

Naš mini avtobus nas je neusmiljeno čakal in priganjal. Morali smo na pot, nazaj domov. Petje se je menjavalo s šalo in v zgodnjem ponedeljkovem jutru nas je v Merrylandsu-Veselovem pričakal naš dobri p. Valerijan: "Učiteljica folklo-re vas že čaka!" nam je povedal..... Mi pa smo se, zaspane ptice, razleteli po svojih domovih, v svoje postelje.

Pri vas v Viktoriji je bilo lepo. Nikoli ne pozabite na "Poslednjega moža" in mi, ki smo vam ga zaigrali, ne bomo nikoli pozabili - vas.

LEVA, DESNA, EN, DVA, TRI..., PETA, PRSTI, EN, DVA, TRI...

Malo čuden naslov boste rekli. Ampak, če bi 14 dni na plesnem seminarju naših ljudskih plesov poslušali učiteljico Ljubo Vrtovec, kako nas po taktu uči...."Leva, desna, en, dve, tri....", bi se tudi vam začelo sanjati o levi in desni, pa o peti in prstih, en, dva, tri.....

Učiteljica folklore, Ljuba Vrtovec, je s svojim spremljevalcem, Dragom Jančar, prispela v Sydney v nedeljo, 19. julija. V ponedeljek, ob 7h zvečer pa smo se v cerkveni dvorani v Merrylandsu že srečali z njima na prvi vaji. Nekateri še kar pošteno "zmahani" s turneje v Melbournu.

Drago Jančar, Ljuba Vrtovec in Ivan Koželj.

Kar v krog smo se zvrstili, kakor otroci za "ringa raja" in z Ljubo zapeli ob spremljavi Dragotove harmonike: "Ne bom se hodil ženit, bom rajši hodil spat, da bom podplate šparal, bom rajš kadil tobak....." In plesali smo zraven Ljuba nas je prvi večer naučila osem plesov. Takoj nam je pokazala, da pri njenih vajah ne bo 'heca', pač pa trdo in resno delo.

Prepoteni in z bolečimi nogami smo po prvi vaji hiteli utrujeni spat. V torek smo dali besedo Dragu, ki nam je pripovedoval o naši lepi, stari ljudski pesmi ter nam tudi predstavil stara glasbila.

Ali veste, da naša najstarejša ljudska pesem prihaja iz Rezije? Drago nam je zavrtel posnetke pesmi vseh naših slovenskih pokrajin ter nam igral na različna ljudska glasbila: oprekelj, tratenke, tamburico, haloško žveglo, lončen bas ali gudalo (to je lončena skleda, ki je pokrita s svinjskim mehurjem) in drumice, ki so zelo majhen, železen ustni instrument. Drago nam je pokazal tudi kako se igra na orglice, ali pa tudi na glavnik s svilenim papirjem. Torej, naše 'jamranje', da nimamo glasbene spremljave ob folklornem plesu, ne bo več upravičeno. Drago nam je namreč pokazal, kako lahko s preprostimi predmeti pričaramo čudovito glasbo.

Če bi hotela opisati vse kar nam je Drago lepega povedal o glasbi in opisati vse, kar nas je Ljuba naučila bi bila ta številka Vestnika predebela. Povem naj vam le, da smo vsi, ki smo se seminarja udeležili uživali. Razgibali smo svoja okorna telesa in zapeli stare, že pozabljene pesmi naših otroških dni.

Člani seminarja pri verskem središču v Merrylandsu in pri Slovenskem društvu Sydney so v narodnih nošah že nastopili in sicer na letnem plesu SDS, ko so zaplesali gorenske in belokranjske ples; v Merrylandsu pa po končanem misionu, ki ga je vodil g. Žerjav.

V kratkem času sta nas Ljuba in Drago veliko naučila in obudila v nas spečo ljubezen do glasbe in plesa. Hvaležni smo Slov. Izseljenski Matici in Kulturni skupnosti Slovenije, da sta ta seminar omogočili. Prav tako smo lahko hvaležni tudi Zvezi slovenskih organizacij v N.S.W., da je seminar odobrila.

Drago in Ljuba sta nato preživela teden dni v Canberri, potem pa še pri rojakih v Wollongongu. Po povratku v Sydney sta nadaljevala svoje učenje pri Slovenskem klubu Triglav.

IZ ZLATE OBALE

Spoštovani urednik!

Prav lepa hvala za obširno pisanje o Zlati obali. Tukaj smo že sklenili, da ko se nam pridružiš boš vodja za turizem. Seveda pod plavim nebom, katerega gledamo iz dneva v dan boš še bolj navdušen za pisanje.

Ker se v mojem "Becirku" ni zgodilo kaj posebnega ti pošiljam tele verze, ki naj nas spominjajo na čase ko so Bizantinci in Turki pritiskali z juga in ogrožali slovensko besedo ???

Sprejmite vsi skupaj pristrčne pozdrave iz sončne Kraljičine dežele.

Jože Judnič

SLOVENSKI JANIČAR

Naj čuje zemlja in nebo, kaj danes bratje nam pojo. Naj daleč k jugu se razlega, kaj Slovenec si prisega: Tu dom je moj! Tu moja skleda! Tu slovenska bo beseda!

Mnogo viharjev si prestala, domovina moja mala. Ti si moja domovina, tam slovenska je korenina. Že stoletja ona nika, tujca vedno zanjo mika.

Sinov si mnogo izgubila, domovina moja, mila. Zdaj delijo bolečine, s tabo, daleč iz tujine. Tujec v domu njih kraljuje, besedo tvojo zaničuje.

Kje si hči slovenska, Sava, v tebi naj jim utopi se glava. Potegni jih v mogočno strujo, odnesi daleč proti jugu. Donavi nazaj jih vrni, k tebi, nikoli ne povrni.

Stoletja nas mati tako je učila: Kjer teče Sava, Soča ali Zila, besedo slovensko ne dajmo zatreti! Slovenec mora svobodno živeti!

POPRAVEK

Z ozirom na napako, ki se je pripetila v junijski številki Vestnika, javljamo, da je cena knjige "Slovenians from the Earliest Times" 22 dolarjev z dodatno poštnino in ne 2 dolarja, kot je bilo navedeno.

Najstarejša obdarjena mati, na materinski proslavi SDS je bila ga. Angela Cesar in ne Marija, kot je bilo pomotoma objavljeno.

ZAHVALA

V soboto 4. julija smo proslavili poroko našega sina Jožefa in njegove izvoljenke Bronwyn v dvorani SDM.

Želiva se pristrčno zahvaliti ženski sekciji za krasno pripravljeno dvorano in odlično hrano, vsem, kateri so pomagali pri postrežbi, Andreju Fistriču ter mladini, plesalcem, ki so pod vodstvom ge. Drage Gelt zaplesali nekaj slovenskih narodnih plesov, kateri so še posebej navdušili naše avstralske goste in nevesto.

Sin in njegova žena, ki je avstralskega rodu sta naju zaprosila naj se še posebej v njunem imenu zahvaliva SDM za tako lepo in prijetno gostijo.

Bruno in Alma Zdraulig

- Ali imate kakšno sredstvo za hujšanje? - se čuje glas pred vhodom v lekarno.

- Imamo - odgovori lekarnar - zakaj ne vstopite?

- Ne morem, imate preozka vrata.

GROB SE ZA GROBOM VRSTI...

Ena najstarejših slovenskih mamic v Avstraliji, gospa

+ MARIJA LAJOVIC

se je rodila 8. decembra 1892. leta. Dočakala je častitljivo starost 94 let in pol. Gospod jo je poklical k sebi v četrtek 6. avgusta. Pokojna Lajovicova mamica se je rodila v Mostah pri Ljubljani. Obiskovala je meščansko šolo in učiteljico so zgodaj odkrili njen talent za risanje. Bila je bančna uslužbenka in pozneje, uslužbenka na Dunaju. Leta 1920 se je poročila s tovarnarjem Mirkom Lajovicem. Rodil se jima je sin Miša, leta 1925 pa še sin Dušan.

+ VIKICA KOŽELJ

rojena Valič, se je rodila v Karlovcu pred 50 leti, na 3. junija 1937. S predsednikom Zveze slovenskih organizacij v N.S.W., Ivanom Koželjem, ki je doma iz Celja, sta se poročila 24. 8. 1957.

V Avstralijo sta z možem Ivanom in sinom Andrejem, dopotovala 1960. leta. Najprej se je mlada družinica naselila v Wollongongu, kjer se jim je leta 1965 rodil še sin Branko. Zdaj pa družina živi v St. Mary's, v Sydneyu.

Vikica je začela bolehati že pred dvema leti, vendar se ji je bolezen na jetrih zboljšala. Na letošnjo Veliko noč pa se je zopet poslabšala. Morala je v bolnišnico, kjer je 6 tednov prenašala hude bolečine. Na 3. junija, za svoj 50. rojstni dan, je prosila zdravnika, da ji je dovolil domov. Ostala je samo 10 dni, kajti bolezen se je vidno slabšala. 15. julija so ji odpovedale tudi ledvice. Zdravnik je moža pripravil na najhujše.

Pokojnica je preživela dve svetovni vojni. Posebno v drugi je veliko trpela. Bila je izgnana v Padovo. Leta 1949 je bila na Reki aretirana ter nato 3 leta zaprta v Rajhenburgu, skupaj s pokojno materjo Romano.

Leta 1956 ji je umrl mož Mirko in od leta 1966 je živela pri sinu Dušanu in njeni snahi Saši. G. Dušan mi je po pogrebu drage mamice zaupal: "Veš, samo Saši se moram zahvaliti, da je mamica dočakala tako visoko starost. Ko je praznovala 90. rojstni dan sem mami kupil skromno darilce, Saši pa veliko darilo. Kajti ona je polovico svojega življenja skrbela za mamo."

Zadnji dve leti je gospa Lajovic, zaradi starosti in betežnosti preživela v negovalnem domu (nursing home), kjer so jo vsak dan obiskovali domači, posebno še Sašina mama ga. Magda Hreščak.

Gospa Marija Lajovic je bila zelo talentirana in nadarjena slikarka. Ko smo imeli v Merrylandsu prvo slikarsko razstavo leta 1983, je razstavljala tudi ona. Bila je polna vere in je ljubila življenje. Upala je, da bo dočakala 100. rojstni dan. Ko je tri tedne pred svojo smrtjo dobila pljučnico, se je borila za življenje. V gosposdu je zaspala 6. avgusta in je bila pokopana na slovenskem delu pokopališča v Rookwoodu. Tja smo jo spremili v soboto 8. avgusta.

Užaloščeni družini, g. senatorju Mišu Lajovicu, njegovi soprogi Tatjani, vnuku Tomažu z družino, sinu Dušanu s soprogo Sašo, vnukoma Mitju in Alenki z družinami, gospe Nevi in gospe Magdi iskreno in globoko sožalje.

V najkritičnejših trenutkih se je igralska družina z režiserjem Ivanom Kobalom odpravljala na turnejo v Melbourne. Do zadnjega trenutka nismo vedeli ali bo Ivan lahko potoval z nami. Na Vikičino željo: "Ivan, pojdi, ker te to veseli, saj jaz sem v dobrih rokah in te bom čakala....." se je Ivan korajžno odpravil z nami. Ko se je Ivan v ponedeljek vrnil k Vikičici, ga je vsa vesela pozdravila: "Vesela sem, da si šel. Vedela sem, da se boš srečno vrnil k meni. Čakala sem te...."

V četrtek ponoči je Vikica padla v komo. Tako je brez bolečin umrla v nedeljo, 26. julija, ob pol sedmih zvečer.

Vikičini pogreb je bil v četrtek, 30. julija. Udeležilo se ga je veliko število rojakov, kar je dokaz, da smo Vikico vsi imeli radi in smo cenili njeno delo saj je vedno z veseljem pomagala pri društvu.

Užaloščeni družini, dragemu prijatelju Ivanu, sinovoma Andreju in Branku, snahi Andreji, Vikičini mami ter sestri z družino ter vsem ostalim sorodnikom, odbor SDS in igralska družina izrekajo iskreno sožalje.

PREJELI SMO:

Spoštovani gospod urednik!

Lepim besedam gospe Bole, ki je kot verna kronistka tukajšnjih dogajanj, s toplino in dokumentarnostjo opisala gostovanje g. župnika Mirka Žerjava, dodajam v zamudi tudi svoja opažanja ob tem srečanju.

Dvorana SD Melbourne na Griču v Elthamu je drhtela od začudenih "ah" in "oh" ter od prešernega smeha, ko je zbrano občinstvo sledilo čarolijam in ročnim spretnostim mojstra na odru..

Ni vsakdanja stvar opazovati duhovnika na podestu izven cerkve, kako z duhovito besedo ter s prirojeno in prizučenim magijo vabi mlado in staro iz vsakdanje napetosti v svet dobrega razpoloženja. Vajeni smo ga gledati s strogim očesom vernika pri njegovih liturgičnih opravilih, pozabljamo pa, ali pa se ne zavedamo dejstva, da je tudi on človek med ljudmi in sočlovek v dobrem ali slabem.

Kot eden izmed pričujočih v dvorani nisem gledal le dogajanja na odru, opazoval sem predvsem v polmrak zavite obraze prisotnih. V njihovih široko odprtih očeh se je menjaval izraz radovednosti, začudenja in nevere, vse dokler se posamezen akt skrivnostne magije ni končal. Takrat pa se je v njih vžgal plamen popolne sprostitev, telesa so izgubila težak videz dnevne utrujenosti in brižne gube zrelih obrazov so se zlomile v drobno mrežico olajšanja in otroške razigranosti.

In takrat sem spoznal veliko resnico: G. Žerjav ima to nenavadno in čudovito lastnost dušnega pastirja, da se zna družiti z ljudmi kot pobožnik v ornatu in kot sopotnik v vsakdanjiku! Izjemen mož, izjemen doživljaj!

Lep pozdrav
RAFOLT ZMAGO

SREČANJA

(5) GOSPOD MIRKO ŽERJAV

Sem srečal ga moža v najboljših letih, je župnik, svetovljan in včasih čarodej, ovčice svoje brižno vodi po stezicah svetih s pobožnim naukom: moli, moli, in se smej!

Ganljivo-resno, s prižnice in pred oltarjem, skrivnost ljudem tolmači vsemogočnosti Boga; v imenu božjem, družno z Večnim gospodarjem, rešuje svet in vernikom obljublja ključ neba.

Ko štolo in talar odloži, stopi še v dvorane; kot mojster magije s humorja iskrico v očeh, tam s šalo in utvaro seje radost med farane - cerkveno resnost skriva v sproščujoči smeh!

Sprašuje šegava: "Kdo ve, kako se koza molze?" medtem pa mnoga reč lastnika menja, menja žep, v klobuku zajček spi, drsijo žogice kot solze, biteljke plešejo po zraku, v usta kapne - čep!

Ko zbira ure, copra jajca, zloga tisočake, iz mraka šepne glas: "Brž stegni roko, Blaž!" Nedolžne so to šale; vragolije njim enake, so v spretnost le ujeta moč stoletnih vrah!

Poznam ga zdaj: je PATER NOSTER bogu vdanih, njim nosi žegen onostranstva in pozdrav, je PATER DOBRE VOLJE, vedno žejnim in bolanim daruje smeh, je FRATER VSEH - gospod ŽERJAV!

+ OTO FEIX

Na 15. avgusta je na svojem domu v Bulleenu preminul Oto Feix, ki ga je veliko število nas poznalo kar pod imenom "ta mladi Hojnik". Pokojnik je bil namreč sin iz prvega zakona pokojne soproge, sedaj tudi že pokojnega Johna Hojnika in je v zadnjih letih v glavnem vodil poslovanje tega uspešnega podjetja.

Pokojni Oto je bil rojen v Mariboru na 6. aprila 1928. V Avstralijo pa je prišel leta 1951. Od časa ko je podjetje John Hojnik uspelo na tržišču mesnih izdelkov v Melbourneu, je bil Oto eno glavnih gibal tega podjetja.

V zakonski zvezi, katero je sklenil pred 25 leti z Gertrude Reschberger, se jima je rodil sin Oto, ki je sedaj že v svojem 19. letu.

Pokojnik je že pred leti začutil prve znake oslabelosti srca. V soboto, na dan smrti pa se že zjutraj na poslu ni počutil dobro. Odpeljali so ga domov, kjer je okrog 6. ure zvečer preminul v krogu svojih domačih.

Pokopan je bil v torek 18. avgusta na pokopališču v Tempelstowe.

Podjetje John Hojnik je bilo vse od svojega začetka vedno naklonjeno delovanju SDM. Tudi pokojni Oto se je v tem odnosu ravnal po zgledu svojega prednika, podpiral Vestnik s svojim oglaševanjem, a SDM z različnimi darovi in ugodnostmi.

Soprogi Gertrude, sinu Otonu in sestri Danici Kozole iskreno sožalje!

+ IVKO BAN

V torek 4. avgusta je po mučni bolezni preminul Ivko Ban iz Tempelstowe.

Pokojnik je bil rojen 28. avgusta 1927 v Mojstrani na Gorenjskem. V Avstralijo je prispel s starši, pok. očetom Francom in še živečo mamo Ivanka Ban, že v juliju 1949. V letu 1956 se je poročil z Ido, rojeno Mulej.

Ivko je bil dolga leta zaposlen v tovarni avtomobilov Ford, kjer je imel zelo odgovorno mesto, dokler se ni pred par leti upokojil. Bil je navdušen smučar ter si kot tak pridobil med ljubitelji tega športa veliko prijateljev.

Po žalni maši v slovenski cerkvi v Kew so ga položili k večnemu počitku na pokopališču v Tempelstowe v ponedeljek 10. avgusta.

Užaloščeni, mami Ivanki, ženi Idi in hčerki Rosemary ter sinu Michaelu ter snahi Robyn in zetu Steven-u iskreno sožalje.

IVAN LAPUH

NAŠA KULTURA – NAŠE BOGASTVO

V nedeljo popoldne, 19. julija smo si v dvorani slovenskega verskega središča v Kew ogledali veseloigro - Poslednji mož, katero so predvajali rojaki iz Merrylands-Sydney. Že en dan prej so nastopali v dvorani SDM.

Poti v Avstralijo so dolge, zato pa je tem bolj prijetnejše, ko se ob prilikah Slovenci srečamo iz ene ali druge strani tega velikega otoka. Nebi bilo napak, da bi se večkrat srečavali in med seboj izmenjavali take ali podobne kulturne nastope. Morda je bil to začetni korak - vsaj kolikor mi je znano naš 'melbournski' "Matiček se ženi" še ni nastopal izven Melbournea.

Žal takih kulturnih prireditev imamo kaj malo, zato pa bi jih morali znati bolj podpreti, oziroma pokazati, da je naša kultura naše bogastvo, katero smo dolžni spoštovati kot del svoje dediščine. Res, da

ZBIRKA – H.E.L.P.

Od ge. White, ki nabira denar za nakup echocariographa Otorškemu kliničnemu centru v Ljubljani nam je sporočila, da je dosedaj nabranih 10.440.17 dolarjev. Od tega je bilo investiranih 6.600 dolarjev, ostalo pa je naloženo na tekočem računu.

Za nabirko so dosedaj darovali posamezniki, kakor tudi večina slovenskih društev v Avstraliji.

Nedavno je Slovensko društvo v Can-

QUEENSLAND – LEPA DEŽELA

Mnogi naši rojaki iz Melbournea so se iz različnih razlogov preselili v lepo deželo Queensland.

Letos sem imela srečo, da sem po mnogih letih srečala znanca in prijatelje v tej čudoviti deželi.

V Queenslandu ne poznajo zime, skoro vsak dan sonce sije. Poleti v najhujši vročini pihlja rahli vetrič z morja.

Morska obala je prekrasna; ni čuda, da ima ime Zlata obala, Sončna obala, Nebeška obala itd. Končno pridemo do nebes, kjer blestijo pod vodo na dnu morja raznobarvne korale.

Ob obali rastejo kot gobe po dežju mogočni nebotičniki. Nedaleč od morja je tudi hribovito. Povsod vse zeleno.

Prijatelji so nas peljali na planino Mt. Mee. Tam sem imela občutek, da sem v Sloveniji. Zraven pa še topel sprejem pri slovenski družini Cuderman, kateri sem zložila pesmico, ki je kar privrela iz srca.

V Queenslandu se imajo Slovenci radi. V Brisbanu imajo kos zemlje na griču kjer raste slovenski dom Planinka. Prav na vrhu griča je kapelica pred katero imajo večkrat sv. mašo. Zelo mi je bilo žal, da je naša ptica samo en dan prezgodaj odletela in mi tako preprečila, da se udeležim maše na griču.

"To je pa res škoda" mi je rekel gospod Visočnik, "imela bi priliko videti patra Cirila iz Sydneya in odličnega pevca Franca Rajka."

Zelo mi je žal, da nisem pela med Slovenci na griču. Čeprav ne znam peti, pa bi kot papiga sledila pevcem.

G. predsednik Edi Andlovec in Albin Orel, ki je bil v isti cerkvi krščen kot jaz, samo mnogo let za mano, v Tomaju, sta nam z veseljem razkazala slovenski dom Planinka. Pohvalila sta se s ponosom, da je vse kar vidimo lastnina Slovencev in, da niso nikomur ničesar dolžni.

Na griču se družijo Slovenci iz oddaljenih krajev Queenslanda in iz vseh strani Slovenije. Vsi skupno delajo in na en kup nosijo. Slišala sem večkrat ime Izabela, ta gotovo pri klubu mnogo dela. Slišala sem tudi, da je Anica Cuderman prinesla za velikonočne praznike na grič nič manj kot 20 potic. Tega pa res ne zmore vsaka žena.

Tudi po radiju govorijo brez, da so zato plačani. Res ste vredni pohvale. Slovincem pri Planinki lahko samo čestitamo in če bodo tako složno tudi naprej delali bodo hitro dohiteli druga društva po Avstraliji. Hvala vam vsem za topel sprejem.

MARCELA BOLE

berri priredilo uspešen ples, katerega dobiček je šel v dobro zbirke.

Na 26. septembra pa bo pri Slovenskem klubu Triglav v Sydneyu prirejen koncert, katerega izkupiček bo šel v isti namen.

V okviru proslave 200 letnice Avstralije bo v Wollongong City Gallery prirejena razstava kot del "Wollongong's Pageant of Nations". Med razstavljenimi predmeti bodo tudi narodne noše iz Jugoslavije. To zbirko bo prispeval Etnografski muzej v Beogradu.

(Nadaljevanje s prve strani.)

Iz knjige "Spomini", ki jo je napisal dr. Josip Vošnjak in je bila prvič natisnjena v Ljubljani leta 1905 povzemamo sledeče izvlečke, ki so nam lahko vsem v poduk.

"Politiški list smo vedno pričakovali iz Ljubljane, pa zdaj, ko je Svetec, ki je edini sposoben bil tak list spraviti na noge, bil na Dunaju, nismo nikogar imeli v Ljubljani, do katerega bi se obrnili. Pred vsem je treba bilo kapitala, ker smo vedeli da se bo list iz početka moral boriti z deficitom. Sešli smo se v Mariboru in sklenili, da se naj napravi konzorcij z deleži po 250 gld. Razpošiljali smo vabila na imovitejše rodoljube.

Dr. Dominkuš je podpisal štiri deleže, torej 1000 gld., drugi po 1 ali 2 deleža, tako da smo do konca leta imeli zagotovljen znesek 6000 gld., kar se nam je zdelo dovolj za prvi začetek...."

"Iz Ljubljane nismo dobili ne enega penenza, in na vsem Kranjskem smo oddali samo eden delež, ki ga je vzel Viljem Pfeifer na Krškem...."

Zato smo se zdaj na vse pretege potrudili, da dobimo koncesijo za lastno tiskarno, za katere ustanovitev smo upali dobiti potrebni kapital.

(Takrat je sicer graška 'Tagespost' ponudila Einspielerju, da bi vsem naročnikom 'Slovenca' pošiljala svoj list brezplačno. To pa naročniki niso hoteli prejemati. S tem so tedaj pokazali mnogo več narodne zavesti, kot mnogi naši rojaki tukaj, ki podpirajo časopis, ki izhaja v srbohrvaščini, a Slovincem prepusti le malenkost prostora. Kaj ne bi bilo bolj prav, da imamo Slovenci v Avstraliji popolnoma svoj list. Op. ur.)

"Teže je bilo najti sposobnega urednika; saj ni bilo v tej stroki nobenega izurjenega pisatelja, ker je dr. Bleiweis svoje

"Te zneske smo vsi vplačali, dasi smo vedeli, da je to dano v nepovrat, in da se nam nikoli nič ne povrne. In res se je vseh teh 6000 gld. porabilo v prvih treh letih v to, da smo pokrivali deficite pri listu.

Takrat smo mislili tudi lastno tiskarno ustanoviti in bi to bili tudi storili, ko bi bili oddali deleže za 12.000 gld. Pa nabrali smo samo 6000 gld. in tako nam je ta up takrat splaval po vodi. Ko so l. 1870 Rapoc, Skaza in Tanšič ustanovili tiskarno v Mariboru, oddali smo jim v last 'Slovenski Narod', ne da bi zahtevali povračila za ustanovne stroške...."

"Za prvo silo je torej bilo, vsaj po našem mnenju, dovolj kapitala. Tudi zaradi tiska nam ni bilo treba skrbeti, ker je mariborski tiskar Janšič bil pripravljen prevzeti tisk. Takrat ni še bil v Mariboru tak terorizem, da bi nemški tiskar ne smel tiskati slovenskega lista, kakor se je to zgodilo v Celovcu Einspielerjevemu 'Slovincu'...."

"Tudi v tem letu (1870) si 'Slovenski Narod' še ni toliko opomogel, da bi stal na lastnih nogah. Imel je kakih 700 naročnikov, pa med njimi ne malo takih, ki so prav neredno plačevali ali tudi vso naročnino dolžni ostajali. Naznanil je bila sicer polna poslednja stran, pa največ je bilo tistih lekarniških, ki zavzemajo dosti prostora, plačujejo se pa slabo. Torej smo morali izterjati, kar je še kdo dolžen bil na tistih deležih po 250 gld., ki smo jih podpisali l. 1868.

Najbolj poznan in morda tudi najbolj priljubljen pripovedni pesnik pri Slovencih je prav verjetno Anton Aškerc.

Kdo ne pozna pesmi 'Mejnik', 'Turki na Slevici', 'Brodnik', 'Čaša nesmrtnosti' in še mnogo drugih, ki so postale dragulji slovenske poezije. Te njegove pesmi - epizode iz mračnih in težkih dni slovenske preteklosti, v ritmu in rimi povedane, so budile slovensko narodno zavest v času pred prelomom zadnjega stoletja. Mnogo so pridonesle k temu, da se je naše ljudstvo ob koncu prve svetovne vojne zavedlo potrebe po svoji nacionalni državi. S primeri junaštva in ponosa so pozivale, ne samo na odpor pritiskom drugih narodnosti, ampak so tudi ostro bičale socialne krivice, ki jih je preprosti slovenski človek moral prenašati pod knuto posvetne in cerkvene gospodke.

Aškerc je znal v svojih pesmih pritegniti pozornost tudi najbolj preprostega bralca, ker je uporabljal klen ljudski jezik. S svojim jedrnatim stilom je postavil bralca v bistvo dogajanja, katerega je znal zaključiti tako, da je nauk iz zgodbe bil lahko razumljiv in učinkovit.

Rodil se je 9. junija 1856 v Globokem pri Rimskih toplicah v revni kmečki družini. V prve šole - nemške - je stopil v Celju. Za duhovnika je šel študirat le na prigovarjanje domačih, predvsem tete Ajtke, ki ga je podpirala z denarjem.

Kot duhovnik je moral radi svojih pesmi prestajati gonjo, ki jo je vodil proti njemu tedanji škof Mahnič, dokler ni odšel v penzijo in postal (1808) mestni arhivar v Ljubljani.

Za tiste čase je mnogo potoval po sosednjih deželah, kar tudi odmeva v njegovih pesmih ki jih je izdal v več knjigah.

Umril je 10. junija 1912 v Ljubljani.

'Novice' sam urejeval, istotako Einspieler svojega 'Slovenca', torej se nikomur ni vzljubilo, posvetiti se časnikarstvu. Kje torej dobiti urednika?

Tu nas je dr. Dominkuš opozoril na mladega jurista, ki je bil prejšnje leto vstopil v njegovo pisarno in se mu dozdeval sposoben za urednika.....Ta jurist pa je bil Anton Tomšič....."

"Vprašali smo ga, ali bi prevzel uredništvo. Odgovoril je, da je pripravljen. Spisal nam je program za list, ki smo ga z malimi spremembami odobrili. Meseca marca (1868) se je razpošiljalo vabilo na naročbo s programom in 2. aprila je prva številka zagledala beli dan. Oglasilo se je takoj kakih 600 naročnikov in ko bi bili vsi redno plačevali, bi bil večji del stroškov se pokrili iz naročnine.

Tu se moram omeniti, da smo zaradi kavicje, ki je znašala 2000 gld. imeli dosti preglavice. Jaz sem ponujal svoj vinograd, naj se kavicja nanj vknjiži, pa je vlada zahtevala ali gotov denar, ali državne obligacije. Nazadnje je dr. Dominkuš dal še tudi ta dva tisočaka..."

"Bili smo tedaj spet brez večjega političnega lista in morali smo se resno lotiti dela, da vendar ustanovimo, če ne takoj dnevnik, pa vsaj časnik, ki bi po trikrat na teden izhajal, kajti same 'Novice' in 'Slovenski Gospodar', ki pa je le izhajal vsakih 14 dni, pač niso zadostovali. Prvo je bilo, da se je 'Gospodar' izpremenil v tednik.

ANTON AŠKERC

-75 let od smrti

Aškerc

CULTURAL INTEGRATION — A PERSONAL EXPERIENCE

On the cool fresh evening of June 13th I attended S.D.M. Eltham for the combined 21st Annual Ball and crowning of Miss Slovenia. It was a tremendous evening. The hall was full of guests and members, all excited. The eight finalists too, looked very glamorous, as they modelled in their best garments.

The following morning therefore I was inspired to write this semi-autobiography. I needed to write about myself but more so, I want to tell you what it feels like to be an Australian-born Slovenian. I want you to know the way I feel and perhaps the way many other youth like myself feel. There are, after all, many young Australian-born Slovenians who are children of parents who migrated here during the post war years.

A long time ago, as far back as 1976 when I was ten years old, I visited Eltham. My parents are occasional visitors. You know....in the event that the club has a theme like Domače Koline or Štefanovanje they'd go. My parents enjoy getting with friends, speaking Slovenian and having a laugh. They were never members and so didn't feel obliged or committed to attend every function. This suited them, I guess, as they were trying to get careers established, bank loans paid-off, children fed, dressed and educated. It was no easy task, and I'm sure you'll agree.

Nevertheless I continued to go to these functions. I rather liked them. I particularly remember the pig-roasting. It was fun both learning how to roast on a spit and learning how to pinch the crackle off the pig when the cook wasn't watching. I also enjoyed bouncing around on a trampoline, playing cricket in the tennis courts and stirring up the girls.

Once I reached adolescence, however, going to the club no longer appealed. I wanted to spend time with my friends from secondary school. Riding my bike, listening to records and going hunting was much more fun. It's sad I know, but it's only something I've come to realize now. I don't know what exactly caused me to lose interest. My parents still went. They often stopped to ask me whether I'd like to go with them. I never wanted too.

Recently I've become more interested in returning to the club functions. I am twenty-one now and a little more mature. I became actively involved with amateur soccer last year at the Slovenian Club in Diggers Rest - Jadran. This move has introduced me to new friends both of Slovenian and other cultural backgrounds. It has strengthened my understanding of what it means to have another language and indeed another way-of-life. It has opened my eyes and made me realize that without another culture I'm just as common as a slice of bread.

ZA IZPOD 45 LET PREPOVEDANO

Petdesetletnico so skupaj proslavili z leve na desno: Lojze Kumar, Franc Prosen, Frank Iskra Marija in Emil Kalčič in Franc Baša.

Velika skupina sorodnikov in prijateljev se je neko soboto zvečer, v polovici 1987. leta zbrala na Jadranu. Sestali so se za zaprtimi vrati, saj praznovanci niso hoteli, da se ponese vest o njihovi starosti kam predaleč naokoli.

Tudi meni so prepovedali objavo v časopisu, vendar menim, da sedaj ko se je prah nekoliko polegel, le lahko napišem par vrstic.

Kot je morda že kdo uganil, je šlo za praznovanje 50-letnice rojstva šestorice zvestih članov kluba Jadran. Praz-

novati so: Franc Iskra, Franc Prosen, Emil in Marija Kalčič, Franc Baša in najmlajši med njimi Lojze Kumar.

Darila, katera so prejeli so bila zelo osebna, zato jih na tem mestu tudi ne bom našteval. Če pa je kdo le preveč radoveden in ugiba kaj neki le dobiš za darilo pri petdesetih letih, mu svetujem, naj kar počaka, da bo tudi sam star 50 let. Takrat bo sam vedel česa si bo najbolj želel!

V imenu kluba Jadran in vseh znancev jim želimo še na mnoga leta!

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv.: 336 7171

Svoji k svojim !

KAJ MISLIJO SLOVENCİ V SRS

V Ljubljani so bili objavljeni rezultati preiskave javnega mnenja, katere vsako leto zbere Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij o slovenskem javnem mnenju.

Izprašanih je bilo 2060 oseb. Popolna zbirka vseh rezultatov bo objavljena šele septembra, toda vodja Centra dr. Niko Toš je ljubljanskemu Dnevniku dal na razpolago nekaj odlomkov, po katerih posnemamo:

Kar dve tretjini Slovencev ničesar ne prištedi od svojih rednih dohodkov, le dva odstotka od vprašanih pa sta povedala, da jim gre dobro in, da jim precej ostane od mesečne plače.

Za to, da bi kmetom dovolili, da si nabavijo toliko zemlje kolikor jo lahko obdelajo se je izjavilo 75.5 odstotka.

Glede reševanja notranjih problemov v Jugoslaviji je bilo 54.6 odstotka mnenja, da jih je možno rešiti le po demokratični poti. 7 odstotkov misli, da bi uredila razmere le močna državna roka; 2,4 odstotka pa jih je mnenja, da bi le poseg vojske rešil probleme.

Ustav naj bi spremenili tako, da bi posamezne republike imele večjo samostojnost kot doslej meni 49 odstotkov. Večina vprašanih tudi misli, da bi morali imeti neposredni volilni sistem in, da so

demokratske volitve možne samo takrat, kadar je na razpolago več kandidatov.

Slovenci so odločno za to, da naj ne bi več gradili industrijskih objektov, ki onesnažujejo okolje in porabijo veliko energije.

Zanimivo je tudi mnenje, ki kritizira današnje slovensko politiko. Večina pravi, da je slovenska nacionalna politika premalo samostojna in prodorna pri uveljavljanju interesov slovenskega naroda.

Glede ribiškega sporazuma z Italijo pravi 46.5 odstotkov, da ni sprejemljiv z vidika slovenskih interesov. Večina tudi pravi, da bi morala Jugoslavija objaviti vse razpoložljive podatke o Waldheimu. Prav tako večina sprejema stavko kot sredstvo delavcev, s katerim si lahko pomagajo nekatere zadeve bolje in hitreje urediti.

Več kot 67 odstotkov je za odpravo zloglasnega 133. člena zveznega kazenskega zakonika, ki omejuje svobodo govora in mišljenja.

Na splošno pa se ljudje počutijo varno, kar 52 odstotkov anektiranih. To potrjuje tudi anketa o milici. Kar 79.8 odstotkov ima o miličnikih dobro mnenje in so prepričani, da bi miličnik v vsakem primeru pomagal človeku v stiski, če bi mu le mogel.

SLOVENCİ ENO TRETJINO IZVOZA

V prvih šestih mesecih tega leta je slovensko gospodarstvo izvozilo skoraj 26 odstotkov vsega jugoslovanskega izvoza. Kar pa zahteva tržišča zahodnih držav so Slovenci doprinesli kar eno tretjino celega jugoslovanskega izvoza, čeprav prebivalstvo SRS ne zavzema niti 10 odstotkov prebivalstva cele Jugoslavije. Navzlic temu pa je dohodek od izvoza v primeri s preteklim letom manjši.

NOVE IZKOPANINE

Komaj pred dobrim mesecem so v Ljubljani pri izkopavanju v bližini Vegove ulice našli ostanke iz rimskih in srednjeveških časov.

Sedaj pa so na začetku Turjaške ulice, le nekaj metrov stran od Narodne univerzitetne knjižnice odkrili ob odkopavanju jaska za poštno in telefonsko službo, odkrili lepo ohranjen del poznosrednjeveškega obzidja.

Po risbah, ki so ostale še od starih časov je bilo razvidno, da je Ljubljana bila nekdanj obdana z obzidjem. To odkritje pa je prvi dejanski dokaz, da je tak zid res obstojal. To obzidje je bilo zgrajeno nekako med leti 1520 in 1550. Grajeno je iz kamnitih rezanih skladov v debelini meter in pol. Razen obzidja je dobro viden tudi polkrožni stolp, ki je bil del teh utrdb, ki so bile zgrajene okoli Novega trga v času nevarnih turških vpadov.

GORENJE VZTRAJNO IZVAŽA

V tovarnah Gorenja so v prvi polovici letošnjega leta izdelali 1,523.544 velikih in malih gospodinjskih aparatov. Od tega 53.3 % za prodajo v tujino.

Od 802.424 izdelanih štedilnikov, pralnih strojev, zamrzovalnikov in hladilnikov pa jih je namenjeno za izvoz kar 54 odstotkov.

Črnogorske delovne organizacije v Titogradu so lani porabile za reprezentanco več kot 357 milijonov dinarjev, kar je za 135 odstotkov več kot v minulem letu.

Za reprezentanco trošijo tudi tvrdke, ki delajo izgubo. Tako so kovinarji tvrdke "Radoje Dakić" za reprezentanco porabili 28 milijonov dinarjev v letu ko so napravili več kot 6 milijard izgube.

V Bosni in Hercegovini so lani za reprezentanco in druge neproizvodne stroške izdali toliko, da bi lahko pokrili skupne izgube gospodarstva v tej republiki. Znašali so skoraj 44 milijard dinarjev.

V 46 podjetjih z območja Ilidže je bilo 581 zaposlenih povprečno po 10 dni na službenem potovanju v tujini. Samo za dnevnice so v republiki izplačali 23 milijard dinarjev.

PREKINITVE DELA

V prvih treh mesecih tega leta je bilo v Jugoslaviji 392 prekinitev dela pri katerih je bilo udeleženo 50.582 delavcev.

V Bosni in Hercegovini je bilo 50 stavk pri katerih je ustavilo delo 7.720 delavcev. 4.000 delavcev je sodelovalo v stavkah po Črni gori, katerih je bilo 20. Na Hrvaškem je stavkalo več kot 30 tisoč ljudi v 98 stavkah. V Makedoniji so imeli 34 stavke in 7066 delavcev je prekinilo delo. V Sloveniji pa so imeli 51 stavk v katerih je bilo udeleženih 4.600 delavcev. Največ stavk je bilo v Srbiji in sicer kar 115 s 11.615 udeleženi delavci. Na Kosovi je bilo devet stavk in v Vojvodini pa 15.

40 LET FILMA V SLOVENIJI

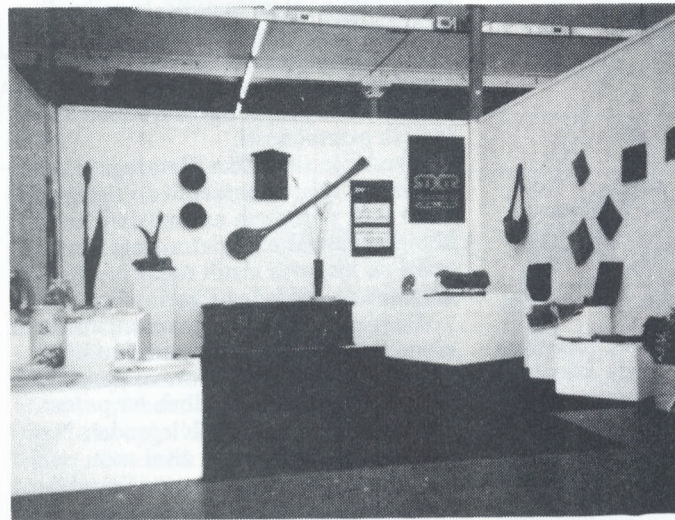
Ljubljana letos slavi 40 letnico svojega filmskega podjetja. Praznovali so jo v Unionski dvorani in tam tudi zavrteli prvi film "Na svoji zemlji svoj gospod". Proslave so se udeležili mnogi še živeči člani prve ekipe, ki je ta film izdelala.

Franc Štiglic, režiser tega filma pa se je ob tej priliki spomnil na razočaranje, ki ga je ta filmska ekipa doživela, ko ji niso dovolili prisostvovati na premieri filma, ki so ga sami izdelali, ker je bil vstop dovoljen "zgolj partijskim strukturam".

Ljubljana je imela svoj prvi kino že leta 1896, skoraj istočasno kot v vsemestih kot so bila Dunaj, Paris in Berlin. Filme so predvajali v hotelu 'Pri Maliču' in pa v stekleni dvorani nekdanje kazine.

V obdobju 1896 do 1900 je v Ljubljani gostovalo devet ali enajst potujočih kinematografov, ki so imeli tudi po pet predstav dnevno. Prikazovali so scene iz vseh tedaj znanih filmov, pa tudi scene, ki so jih že takrat posneli po Sloveniji: "Razgled Ljubljane", "Korzo v Reki" in "Vihar nad Opatijo".

DOMA SMO TUDI PREKO MEJA

Slovenci se s svojo pridnostjo in kulturo ne uveljavljajo samo v okviru meja SRS ampak tudi v zamejstvu.

Na nedavni razstavi umetnostne obrti Opifex v Vidmu (Udine) so lep uspeh dosegle tudi tri slovenske umetnostne obrtnice Bogatčeva, Doljankova in Ozbičeva, s svojimi tradicionalnimi izdelki iz usnja, lesa in keramike. Nastopile so pod okriljem Slovenskega deželnega gospodarskega združenja.

Fotografija je posneta iz tržaškega lista Gospodarstvo, ki se je v juniju predstavil čitateljem v izboljšani obliki.

Gospodarstvo izhaja tedensko in prinaša zanimive novice iz gospodarskega in kulturnega življenja Slovencev v Italiji.

VOLITVE V ITALIJI

Volitve v italijanski parlament, ki so se nedavno vršile so seveda pomembne tudi za slovensko manjšino na Tržaškem in v Julijski Benečiji/Furlaniji.

V Trstu se je zgodilo tisto kar so se Slovenci najbolj bali. Socialisti so, predvsem z pomočjo protislovenske Liste za Trst izvolili za senatorja svojega kandidata Arduina Agnellija in skrajno desničarskega Giulia Camberja za tretjega tržaškega poslanca v poslanski zbornici. Trst ima zdaj namesto dosevanih treh kar pet poslancev v rimskem parlamentu: Dva komunistična in tri, ki so odločno proti dvojezičnosti. (Kako se slovenščini že zdaj tam godi kaže primer prof. Sama Pahorja, ki je s transparentom v slovenskem jeziku mirno protestiral pred prefekturo radi nezagotovljene rabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi. Odpejali so ga v policijsko poveljstvo, kjer je zaman zahteval tolmača, kvestor pa mu je zarobil, da je tu Italija in da mora govoriti italijansko.)

Socialisti Julijske krajine imajo v parlamentu tudi videmskega senatorja Castiglioneja, ki pa je do Slovencev bolj odprt.

V mestu Gorici so zdaj socialisti pred KPI druga stranka v mestu. V slovenskih občinah (razen v Števerjanu) pa so socialisti nazadovali. Volivci Slovenske skupnosti so slabše kot na Tržaškem poslušali poziv stranke k podpori Sardinske liste in verjetno glasovali za krščansko demokracijo. Tudi na Goriškem so iz istih razlogov kot v Trstu napredovali fašisti.

Zanimanje za pouk slovenščine na Koroškem narašča. V minulem šolskem letu je 2207 dijakov obiskovalo dvojezični pouk, kar je v absolutnem smislu nekaj več kot leto prej.

Po letu 1980 je več zanimanja za slovenski jezik v srednjih in višjih šolah – tudi izven Zvezne gimnazije za Slovence.

Ta ima posebno vlogo na področju šolstva na Koroškem in bo letos praznovala že svojo 30-letnico. V pravkar končanem letu je imela vpisanih 433 dijakov.

Kljub temu, da država ne financira otroške vrtce jih imajo Slovenci kar pet ter jih sami vzdržujejo.

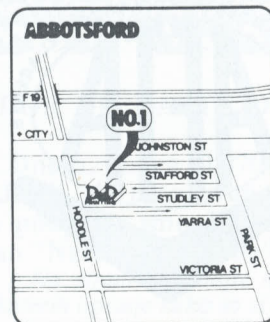
Slovenska alpinistka Vlasta Kunaver je postavila nov svetovni rekord za ženske, potem ko je z zmajem poletela z vrha Trisula v Himalaji z nadmorske višine 7218 metrov. Ta rekord je postavila 30.maja. Na Himalaji je bila s skupino šestih ljubljanskih alpinistov.

S Trisula je prvi poletel Sandi Marinčič in se po 15 minutah pleta z zmajem spustil v bazo na višini 4000 metrov. Vlasta Kunaver je poletela pol ure kasneje in prav tako varno pristala v bazi.

Ob letošnjem prazniku češenj so v veliki dvorani gradu na Dobrovem v Goriških Brdih odprli veliko razstavo oljnih slik naše poznane slikarke Romane Zorzut-Favier. Razstavljenih je bilo 80 slik velikega formata v treh ciklih: Avstralska zemlja, Brda in Potres.

Pty. Limited

1 STUDLEY STREET,
ABBOTSFORD, MEL., VIC. 3067
PHONE: 419 1733

ZA VSE TISKARSKÉ USLUGE
SE PRIPOROČATA
DRAGO - DANICA ZOREC

- Quality Offset and Letterpress Printers
- Creative Designers
- Gold Stamping
- Raised Printing

Kdo izmed nas ne pozna narodne pripovedke o Zlatorogu? Toda kdo obenem tudi ve, da gre v tem primeru za nacionalni simbol Slovencev? In sicer za enega od mnogih verjetno celo najlepšega?

Ko je kranjski politik K. Dežman objavil leta 1868. prvič to ljudsko zgodbo iz Trente, še nihče ni slutil, kakšen biser je odšel pozabi. Vendar bi zgodba ostala samo ena izmed mnogih, da je ni nemški pesnik R. Baumbach, ki se je dalj časa mudil v Trstu in na Bledu, predal v nemško pesnitev, vendar z izvirnim imenom "Zlatorog", ohranil pa je tudi pristno slovensko okolje, z imeni Triglav in Trenta, ter slovensko Špelo, Jakom, Katro, ipd. V nemškem kulturnem svetu je pesnitev Zlatorog požela neverjeten uspeh. Zaslovene so Julijske Alpe, iz katerih je prihajala. Naklada pesnitve, ki je izšla prvič 1875 v Leipzigu, pa je v več izdajah že na pragu tega stoletja dosegla nad 70.000 izvodov, pozneje nad sto tisoč. Že leta 1886 je slovenski pesnik A. Funtek prestavil nemškega Zlatoroga na mojstrski način v slovensščino, kar je navdušilo slovensko izobraženstvo. Pozneje ga je A. Aškerc predelal v dramo, J. Abram v ljudsko igro, V. Parma pa v uspelo opero. (1920). Že 1885 je izšel tudi Češki prevod, leta 1907 poljski, leta 1930 italijanski, leta 1931 lužiško-srbski in leta 1937 tudi srbski. Zlatorog je kot slovenski simbol osvojil kulturni svet Srednje Evrope.

Kar nas tokrat glede te pripovedke zanima, je predvsem simbolika Zlatoroga. Vsi slovstveni kritiki so si namreč edini v tem, da segajo prvine v njej daleč nazaj v indoevropski čas.

Zlatoroga žival je glasnik sončnega božanstva. V vseh starih bajkah so rogovi prisposoda sončnih žarkov, celo v Sv. pismu (Mojzes ima rogato obličje, kar pomeni, da je razsvetljen). Zlata barva sama pa pomeni sončno svetlobo, tisto prvino, v kateri biva bog. Odtod je zlata simbolika prešla tudi na stare templje, ki so imeli zlate strehe in strope ter zlata vrata, kakor tudi bogoslužno posodje. — Zlatorog pa je beli kozel z zlatimi rogovi. In bela barva je spet barva svetlobe, čistosti in prazničnosti.

Vendar je simbolika Zlatoroga še mnogo zanimivejša, ko pridemo do tistega motiva v njej, v katerem nastopi divji lovec, ki bi rad ustrelil tega zlatorogega kozla, prišel do njegovih zlatih rogov in s tem do bogastev oz. zakladov v gori.

To je prastara predstava o boju med silami luči in teme, prikazana kot divji lov. In prisposoda tega lova se ponavlja v številnih antičnih zgodbah ter potem v srednjeveških svetniških legendah. Najpogosteje je ta zlatoroga žival vsem poznani jelen, npr. v legendi o sv. Evstahiju, sv. Hubertu, sv. Osvaidu in še kom; jelen, ki se pred lovcem (poznejšim svetnikom) obrne in ima med rogovi križ ali hostijo. S tem spreobrne divjega lovca.

Pri slovenskem simbolu Zlatorogu pa je ta kozmični lov upodobljen v prizoru, v katerem gre trentarski lovec nad zlatorogega belega kozla, strelja nanj in ga zadene. Toda Zlatorog použije čudežno zel in v hipu ozdravi, ter potem sune trentarskega lovca v prepad. Zato, ker si je človek drznil dvigniti prst na sveto žival, pa ta božji maščevalec opustoši še sončne pašnike pod Triglavom, kar pomeni kazen za človeški rod.

Ta prizor nas zelo spominja na atomsko opustošenje, ki grozi človeštvu, ako bo podrlo božje zakone v naravi in med ljudmi in zrušilo skladnost v svetu.

Sijajna je torej ta pripovedka o Zlatorogu, ki je postal naš narodni simbol. Z njim se ne more primerjati niti simbolični ruski medved ali francoski petelin, niti španski bik in niti angleški lev. Kljub temu je danes ta simbol v sami Sloveniji kaj malo znan. Zaradi pritiska unitarističnih krogov po drugi vojni tam Zlatoroga niso več izdali, niti uprizarili njegove opere. Pa tudi do prevoda v svetovni jezik angleščino, ali najpomembnejši literarni jezik francoščino, ni več prišlo. Naloga torej, ki jo bo treba še izvršiti.

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, TRSTA in ZAGREBA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA...

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije.
in vse strani sveta...

Zaradi novih predpisov glede potnega lista vam priporočamo: obrnite se na nas čim prej, da vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo.

Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime GREGORICH dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje! PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse.ure)

ROJAKI

ZA KUPOPRODAJO

NEPREMIČNIN

(zemljišč, stanovanjskih hiš,
trgovskih poslopij itd.)

se obrnite na poznano tvrdko

DOUGLAS KAY
REAL ESTATE

10B East Esplanade, St. Albans, 3021

kjer vam bo na uslugo

PETER KRICKIČ
Generalni ravnatelj

Telefon: 366 1322 in 366 1822;
po uradnih urah: 336 3303

JOŽE URBANČIČ

Telefon: 465 1786 (Bus.)
850 7226 (a.h.)

KAL - CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo — mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd. — vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens — Vanity Units — Wardrobes — Book shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074

ROJAKI, KI ŽELITE PRISTNIH KRANJSKIH
ALI SLOVENSkih PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA' . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS

PTY. LTD.

209—215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel.: 481 1777

Postreženi boste v domačem jeziku